

MUNI
LAW

Obchodníci s cennými papíry

Josef Kotásek

OCP v ČR

Regulace v oblasti investičních služeb se týká bankovních i nebankovních obchodníků s cennými papíry (včetně poboček nepocházejících ze zemí Evropského hospodářského prostoru), investičních zprostředkovatelů a vázaných zástupců obchodníků s cennými papíry a investičních zprostředkovatelů. V omezené míře tato regulace dopadá i na pobočky obchodníků s cennými papíry ze zemí Evropského hospodářského prostoru.

OCP a investiční služby - § 4 ZPKT

Hlavní investiční služby

- a) přijímání a předávání pokynů týkajících se investičních nástrojů,
- b) provádění pokynů týkajících se investičních nástrojů na účet zákazníka,
- c) obchodování s investičními nástroji na vlastní účet,
- d) obhospodařování majetku zákazníka, je-li jeho součástí investiční nástroj, na základě volné úvahy v rámci smluvního ujednání,
- e) investiční poradenství týkající se investičních nástrojů,
- f) provozování mnohostranného obchodního systému,
- g) provozování organizovaného obchodního systému,
- h) upisování nebo umisťování investičních nástrojů se závazkem jejich upsání,
- i) umisťování investičních nástrojů bez závazku jejich upsání.

Doplňkové

- a) úschova a správa investičních nástrojů pro zákazníka, včetně opatrování a souvisejících služeb, s výjimkou vedení účtů centrálním deponitářem nebo zahraničním centrálním deponitářem,
- b) poskytování úvěru nebo zápůjčky zákazníkovi za účelem umožnění obchodu s investičním nástrojem, na němž se poskytovatel úvěru nebo zápůjčky podílí,
- c) poradenská činnost týkající se struktury kapitálu, průmyslové strategie a s tím souvisejících otázek, jakož i poskytování porad a služeb týkajících se přeměn společností, převodů obchodních závodů nebo nabytí účasti v obchodní korporaci,
- d) investiční výzkum a finanční analýza nebo jiné formy obecných doporučení týkajících se obchodování s investičními nástroji,
- e) devizové služby související s poskytováním investičních služeb,
- f) služby související s upisováním investičních nástrojů,
- g) služba obdobná investiční službě, která se týká věci, k níž je vztažena hodnota investičního nástroje uvedeného v § 3 odst. 1 písm. g) až k) a která souvisí s poskytováním investičních služeb.

- **Hlavní investiční služby a doplňkovou investiční službu uvedenou v § 4 odst. 3 písm. a) nesmí nikdo poskytovat bez povolení vydaného Českou národní bankou.**

OCP

OCP je PO, která je na základě povolení k činnosti obchodníka s cennými papíry uděleného ČNB oprávněna poskytovat hlavní investiční služby. OCP se rozumí i banka, která má v licenci jí udělené ČNB povoleno poskytování hlavních investičních služeb.

Další podnikatelskou činnost OCP, který není bankou, vykonává jen po jejím zaregistrování ČNB (další omezení dané výší počátečního kapitálu).

Kapitálové požadavky

Ingerence ČNB:

Ustavení vedoucích orgánů, § 10 ZPKT

Souhlas s nabytím nebo zvýšením kvalifikované účasti, § 10b an. ZPKT

Obchodník s cennými papíry poskytuje investiční služby s odbornou péčí. Poskytování investičních služeb s odbornou péčí zejména znamená, že obchodník s cennými papíry jedná kvalifikovaně, čestně a spravedlivě a v **nejlepším zájmu zákazníků** (i zákazníků potenciálních).

MUNI
LAW

- Orgány: OCP, který je významný vzhledem ke své velikosti, vnitřní organizaci, povaze, rozsahu a složitosti svých činností, zřídí a) výbor pro rizika, b) výbor pro jmenování, c) výbor pro odměňování.

OCP a výkon činnosti

- OCP může být při jednání se zákazníkem nebo potenciálním zákazníkem v rámci poskytování investičních služeb zastoupen pouze svým pracovníkem, investičním zprostředkovatelem nebo svým vázaným zástupcem.
- **OCP zajistí**, aby jeho pracovníci, jeho vázaní zástupci a pracovníci jeho vázaných zástupců, kteří v rámci poskytování investičních služeb jednají se zákazníky nebo potenciálními zákazníky, nebo kteří jsou za jednání se zákazníky zodpovědní, trvale splňovali podmínky odborné způsobilosti (§ 14b) a důvěryhodnosti.

Vázaný zástupce

– § 32 ZPKT

Kategorizace zákazníků

- § 2a -2d ZPKT
- Důvody kategorizace
- MiFID
- *Opting-down, opting-up*

- Profesionální zákazník: retail client, § 2a ZPKT
  - Způsobilá protistrana (eligible counterparty)
  - Profesionální zákazník na písemnou žádost - § 2b, souhlas OCP
  - možnost zpětné žádosti dle § 2b odst. 3
  - možnost navrácení statusu rozhodnutím OCP
- Neprofesionální zákazník: professional client

- Důsledky statusu profesionála
  - Snížené informační zázemí (§ 15 až 15r ZPKT)
  - Fikce odbornosti dle § 2c

- Způsobilá protistrana (eligible counterparty)
  - § 2d ZPKT
  - Čl. 24 MiFID a čl. 50 PS-MiFID
  - Zcela se vylučují pravidla jednání se zákazníky

Best execution

- **OCP** provádí pokyny zákazníka za nejlepších podmínek, přičemž zohlední
  - **a)** cenu, kterou lze dosáhnout na převodním místě,
  - **b)** celkový objem úplat účtovaných zákazníkovi,
  - **c)** rychlost, s jakou lze pokyn provést,
  - **d)** pravděpodobnost provedení pokynu,
  - **e)** objem požadovaného obchodu,
  - **f)** podmínky pro vypořádání,
  - **g)** typ pokynu, nebo
  - **h)** jakýkoliv jiný faktor mající význam pro provedení pokynů zákazníka za nejlepších podmínek.
- Obchodník s cennými papíry zákazníkovi na jeho žádost doloží, že provádí nebo provedl jeho pokyn nebo pokyny v souladu s pravidly pro provádění pokynů zákazníků.

Garanční fond

Obchodník s cennými papíry platí do Garančního fondu roční příspěvek ve výši 2 % z objemu výnosů z poplatků a provizí za poskytnuté investiční služby za poslední kalendářní rok. Min. 10 tis. Kč.

Garanční fond je právnická osoba, která zabezpečuje záruční systém, ze kterého se vyplácejí náhrady zákazníkům obchodníka s cennými papíry, který není schopen plnit své dluhy vůči svým zákazníkům.

(2) Garanční fond

a) přijímá příspěvky od obchodníků s cennými papíry,

b) informuje Českou národní banku o výši příspěvků, které jednotliví obchodníci s cennými papíry zaplatili Garančnímu fondu za příslušný kalendářní rok, a uveřejňuje tyto informace na svých internetových stránkách do 30. dubna následujícího roku,

c) zajišťuje ověřování nároků na vyplacení náhrad z Garančního fondu,

d) zajišťuje vyplacení náhrad z Garančního fondu.

(3) Garanční fond se zapisuje do obchodního rejstříku, není státním fondem ani pojišťovnou.